

yttret, at det saae ud, som om den ærede Minister vilde kaste en Handske til Thinget eller udstøde en Trusel imod det, naar han fremlagde dette Lovforslag. Jeg maa tilstaae, at jeg har opfattet Tingen paa en aldeles modfat Maade, idet det, der er fremlagt, som sagt, tværtimod forekommer mig at være et Forsøg paa et Forlig, en Overenskomst med Thinget, og jeg ønsker derfor kun at anbefale det ærede Thing at vælge saadanne Medlemmer til det kommende Udvalg, som vilde indbekomme Ministeren, optage Forslaget med Velvilje og foranledige en Overenskomst mellem Regjeringen og Thinget.

Sad: Da jeg gaaer ud fra, at denne Sag vil blive ført videre, skal jeg for mit Vedkommende ikke i Dieblisset fortsætte Debatten, men kun tillade mig et Par korte Bemærkninger. Den ærede Minister udtalte, at Spørgsmaalet om Stamsfutteriet er det Samme, som naar der er Tale om, at Staten giver sig af med at oplære f. Ex. Embedsmænd, idet Staten vil opnaae at faae det tilsigtede Gode, men slet ikke at have nogen virkelig directe Fordeel deraf. Jeg kan for mit Vedkommende aldeles ikke anerkjende denne Sammenligning. Jeg skal villigt udtale, at heller ikke jeg vil underkrive den Sætning, at Staten altid skal give sig af med at oplære Embedsmænd, men jeg figer, at disse to Ting have ikke det Mindste at bestille med hinanden; de vilde kun kunne sammenlignes, saafremt Stutteriet gik ud paa at skaffe et vist Antal Heste tilveie af en vis Art og Bessaffenhed, fordi Staten havde Brug for disse enkelte Heste af den Art og Bessaffenhed, men det kan Stutteriet ikke, og det er der slet ikke Tale om. Spørgsmaalet er et andet, nemlig det: Kan Stamsfutteriet for en rimelig Betaling og paa den Maade, der er paatænkt ved Lovforslaget, virkelig fremstaafe en saadan Forbedring af vore Hesteracer, som den ærede Minister tilsigter, nemlig at skaffe dem visse Egenstaber, som har mener, at de ikke nu ere i Besiddelse af, men som det er ønskeligt, at de havde, og ere saa disse Egenstaber virkelig det værd, som Stamsfutteriet koster? Men det forekommer mig, at ligesaa vist, som det theoretisk kan vises, saaledes har

ogsaa Praxis godtgjort, at det kan Stamsfutteriet aldeles ikke. Stamsfutteriet har jo bestaaet i utallige Aar, og i den største Deel af Fortiden med de meest overordentlige Omkostninger, men ikke desto mindre have vore Heste efterhaanden tabt de Egenstaber, som Stamsfutteriet egentlig skulde fremkalde. Dernæst skal jeg nu blot tillade mig en eneste Bemærkning. Naar nemlig den ærede Indenrigsminister meente, at jeg særligt skulde erindre den særdeles Interesse, som dette Spørgsmaal havde for den Landsdeel, som jeg særligt repræsenterer, skal jeg sige og udtale, at jeg staaer ved mine Ord, at hele Spørgsmaalet om Hestudsørsel og hvad dermed staaer i Forbindelse har grumme Lidt at sige for hele Landet og ogsaa for Sylland i Sammenligning med den øvrige Udsørsel, og dernæst skal jeg paastaae, at den Interesse, den kan have, og som jeg ikke ønsker at nedsette under dens virkelige Værdi, ikke staaer i mindste Forbindelse med Stamsfutteriet paa Frederiksborg. Danmark udsører i Gjennemsnit omtrent 10,000 Heste om Aaret, men samtidigt dermed 3 til 4 Millioner Ldr. Korn og mellem 70—80,000 Stykker Hornqvæg, for ikke at tale om de andre Udsørselsartikler af Agerbruget. Men jeg troer, at alene disse Tal ere nok for at vise, at min Paastand er rigtig, at Danmark nu hovedsagelig er et agerbrugende og qvægproducerende Land, og at altsaa hele det Argument, som man lægger i vor Hestudsørsel, ikke har nær saa Meget at sige, som Mange forestille sig; men dernæst er jeg vis paa, som jeg nylig sagde, at Enhver, der kjender Forholdene i den Egn af Sylland, hvor Hestudsørselen spiller en større Rolle, thi det er langt fra alle Egne, hvor Hestudsørselen har nogen Betydning, vil vide, at denne ikke staaer i nogen Forbindelse med noget som helst Stutteri. Og dernæst er det jo en Kjendsgjerning, at Opdrætterne have faaet deres Heste godt betalte, det vil sige, de have faaet saa Meget for dem, at de, efterat have fradraget Omkostningerne til at opdrætte dem, have haft en Fordeel; thi derpaa kommer det an. Det kommer ikke an paa, hvor stor en Sum de kunne faae i Brutto, men paa, hvor Meget de faae i Overskud, efterat deres egne Omkostningerne ere dækkede. Jeg figer altsaa, at de maae have faaet en